

1729

26. Nov. 1892: 1. Beh. af Loof. om en Jærnb. fra Nymindegab til Esbjerg.

1730

Veje for direkte at komme til den vigtigste Havn der, jaasom for at føre Svin til Slagterierne i Esbjerg og Smør til Røbmanden og købe Foderstoffer i Esbjerg o. s. v. Der maa dog være en Grænse for Afhængighedsforholdet. Naar man er 2 Mil fra Varde, er man dog vel fri Mand. Der maa dog være en Del af Befolkningen Best for Varde, der ikke kan siges at være livegen af Varde; de maa dog have Lov at køre med Jærnbane til Esbjerg. Det ærede Medlem fra Varde siger noget om, at jeg er kommen med et Kontraforflag. Jeg ved ikke rettere; end at jeg for længe siden har anmeldt dette Jærnbaneforflag, inden det ærede Medlem tænkte paa sit. De være særbdige med deres Planer i Esbjerg, længe før det ærede Medlem kom med noget Forflag. Jeg tror, det er Kontraforflag fra hans Side; men det skal jeg foreløbig lade ligge og kun erindre om, at endog for saa lang Tid tilbage som i Slutningen af Halvfjerdsjerne har Befolkningen her begyndt at arbejde for Jærnbaner; man arbejdede da for en Jærnbane med Tilslutning til Statsbanen Nord for Varde, en Jærnbane, der skulde gaa Vester ud, saaledes som her i Forlaget, og drejede ind for at naa Statsbanen et Stykke Nord for Varde; men det fandt ingen Tilslutning hos Varde By's Indvaanere. Sagen døde hen; men af og til dukkede den op paa ny; og da de ikke kunde faa gennemført et Forflag om Jærnbane ind til Statsbanen Nord for Varde, kom senere et Forflag frem om at gaa ud fra Varde Station — den ligger Syd og Ost for Byen —, og dette Forflag gik ud paa en Gaffelbane mod Nord og Vest; men det kunde de heller ikke faa. Aarene gik, og tilsidst indrømmede Varde, at man maatte faa en Bane, naar de vilde køre omtrent som her Vest fra ind til Varde, lægge Stationen der og saa staa af der; altsaa uden at de fik nogen Forbindelse med Statsbanestationen; thi det vilde Vardenserne ikke vide af. Alt Godset skulde altsaa transporteres pr. Afse gennem Byen over Broen til Statsbanestationen, Passagererne skulde spadsere, saa kunde de maaste tage en lille Snaps under Vejs — det var Meningen; paa anden Maade vilde Varde ikke give sig af med nogen Jærnbanehistorie. Varde sagde: Hvad skulle vi med Jærnbane, der er ingen Grund for os til at bekoste Jærn-

bane eller nye Forbindelser med Statsbanen; men saa bleve Landmændene fede deraf, og for 2—3 Aar siden kom Forlaget frem mellem Befolkningen, som sagde: Siden Varde ikke vil hjælpe os, lad os saa se, om vi ikke kunne gøre det paa anden Maade og komme til Esbjerg. Først efter at det var kommet saa vidt, at Befolkningen havde faaet Øjnene op for dette, og efterhaanden havde sluttet sig til den Tanke og indset, at det var det fordelagtigste, først da kom der nogen Fart i Beboerne i Varde. Jeg tør maaste løse et Par Sætninger op fra Gullude i Nørre-Nebel, det ærede Medlems eget Hjemsted. Det er fra 1890, altsaa over to Aar gammelt. En Mand, der var Medlem af det Udvalg, der skulde arbejde for en Bane til Varde, siger saaledes: „Varde By har til Dato gjort alt, hvad den evner, for at forhindre Gennemførelsen af en hvilken som helst Bane til Nymindegab. Jeg indrømmer dog, at flere Vardeborgere udtalte ved det første Møde, hvor jeg var til Stede, at hvis vi vilde lægge Endestationen ved Varde Besterport, saa kunde vi jo gerne faa en Bane, naar vi saa inderlig ønskede det; men skulde Tozene fra Nymindegab løbe ud til Varde Banegaard, saa maatte vi paa ingen mulig Maade faa Bannen“. Det var for 2 Aar siden, nu tror jeg, at Varde er kommen paa andre Tanker, derfor tror jeg nok, jeg tør kalde det Forflag, der foreligger fra det ærede Medlem, for et Kontraforflag. Tvungen af Omsigtighederne har Varde nu sluttet sig til Tanken om, at der i det hele taget kommer en Bane, men jeg maa dog dertil bemærke, at denne Bane føres ind til Varde 2 Mil Vest fra, idet Banen her drejer lige Øster paa, og stant bredsporet saa dog let Bane, saa der skal altsaa en Omladning til. Naar nu Beboerne, efter i en halv Snes Aar at have kæmpet med Varde for at faa sig en Bane, træde en saadan, og Varde saa kommer og krydser den Plan, de have lagt, og de Anstrengelser, de have gjort for at komme til Esbjerg, saa synes jeg, det er mindre rigtigt, om end maaste naturligt. Hvis det høje Ting skulde gaa ind paa den Bane, som det ærede Medlem har foreslaaet, saa er det høist tvivlsomt, om Pengene komme til Stede; derimod er det aldeles utvivlsomt, at Pengene ville staves til Vejs til Banen til Esbjerg.